

VERSLAG WERKGROEP ZONNEPARK WIERDENSCH E AA

Onderwerp	:	Werkgroep zonnepark Wierdensche Aa – nummer 4
Datum	:	22 maart 2021 om 19.30 uur
Locatie	:	Online vergadering
Aanwezig	:	Omwonenden, grondeigenaar, Miranda Scheffer-Eeftink (vicevoorzitter SDEWE), Kees van Dorth (bestuurslid SDEWE), Harld Schuldink (projectleider Pure Energie), Maureen Bekke (omgevingsmanager Pure Energie).
Afwezig	:	Eén omwonende, lid stichting natuur & milieu Wierden, Frank Schothuis (adviseur vergunningen Pure Energie), Hans Schoolderman (beleidsambtenaar Duurzaamheid gemeente Wierden)

Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de vierde vergadering
van de werkgroep voor zonnepark Wierdensche Aa.

Agenda:

1. Inleiding
2. Korte terugblik derde bijeenkomst en laatste stand van zaken
3. Aanpassing landschappelijke inpassing en ecologische versterking
4. Technisch ontwerp
5. Vervolg
6. Rondvraag
7. Afsluiting

1. Inleiding

- De bijeenkomst wordt geleid door de Miranda Scheffer – Eeftink, vicevoorzitter van de Stichting Duurzame Energie Wierden-Enter (SDEWE). Zij heet alle deelnemers welkom en opent de vergadering.
- Afmeldingen: Eén omwonende, lid stichting natuur & milieu Wierden en Hans Schoolderman (beleidsambtenaar Duurzaamheid gemeente Wierden).
- De voorzitter geeft aan dat met de vertegenwoordiger van de stichting natuur & milieu Wierden contact is geweest over de landschappelijke inpassing, waarbij aangegeven is dat de stichting instemt met het ontwerp.
- Van de vorige bijeenkomst is een conceptverslag gemaakt. In verband met de late verzending kunnen de aanwezigen vanavond, maar ook deze week nog opmerkingen of aanvullingen doorgeven.

2. Korte terugblik derde bijeenkomst en laatste stand van zaken

- Harld Schuldink geeft aan dat er een gesprek is geweest tussen de gemeente Wierden, Pure Energie, SDEWE en Rijkswaterstaat, waarbij de wens voor een geluidswal aan de westzijde van de A35 o.a. ter hoogte van het plangebied ook aan de orde is geweest. Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat het geluid op deze locatie binnen de wettelijk gestelde grenzen blijft en er geen sprake is van plaatsing van een geluidsscherm. In het gesprek heeft Rijkswaterstaat te kennen gegeven dat zij de komende tijd gaan verkennen hoe zij in nauwe samenwerking met de omgeving van de A35 een duurzaamheidsroute kunnen maken. Daarbij willen zij onder andere onderzoeken op welke wijze bermen langs de A35 kunnen worden benut voor de opwekking van zonne-energie. Omwonenden kunnen hiervoor ook ideeën aandragen.
- Een van de werkgroepleden vraagt zich af of het onderwerp windenergie ook aan de orde is gekomen. Harld Schuldink geeft aan dat in het gesprek met Rijkswaterstaat niet is gesproken over de mogelijkheid van windenergie langs de A35. De voorzitter vult aan dat het bij de SDEWE niet bekend is dat hier ideeën voor zijn.
- Een van de werkgroepleden vindt dat de initiatiefnemers expliciet naar hadden moeten vragen, dan wel over hadden moeten doorvragen. Kees van Dorth antwoordt dat er binnen de gemeente Wierden op dit moment geen mogelijkheden zijn voor windontwikkeling. Het is dus op dit moment geen gespreksonderwerp.
- Een van de werkgroepleden reageert dat hij absoluut geen voorstander is van windenergie en is van mening dat deze werkgroep gezamenlijk een statement moet maken dat windenergie geen mogelijkheid voor duurzame energieopwekking is langs dit deel van de rijksweg. Richting de gemeente en richting Rijkswaterstaat. De andere

leden in de werkgroep begrijpen de weerstand tegen windenergie langs dit deel van de snelweg, maar willen daar op dit moment geen gezamenlijke statement aan wijden. Ook is men van mening dat dit gremium niet de juiste plaats is op dergelijke ontwikkelingen te reageren. Daarbij wordt nogmaals verwezen naar de website van Rijkswaterstaat waar men ideeën en wellicht ook zorgen kan bekendmaken in relatie tot de verduurzaming A35.

- Harld Schuldink vertelt dat er nogmaals contact is gezocht met de particuliere grondeigenaar over de mogelijkheid om zijn grond aan de noordzijde van het zonnepark te betrekken bij het plangebied. De grondeigenaar begrijpt de wens van de werkgroep, maar blijft bij zijn standpunt dat hij de grond niet ter beschikking wil stellen voor het realiseren van een zonnepark. Er is verder gesproken met Vitens over het gebruik van de andere gronden ten noorden van het plangebied. Vitens is aan het onderzoeken hoe zij invulling willen geven aan het thema duurzaamheid. Aangezien het een grote organisatie betreft is hier op kort termijn geen uitspraak te verwachten. Voorlopig is het antwoord nee.
- Een van de werkgroepleden neemt geen genoegen met dit antwoord en vindt het onacceptabel dat deze twee partijen niet willen meewerken. Ook wordt geopperd om te onderzoeken of de particuliere grondeigenaar ook echt eigenaar van de grond is.
- Harld Schuldink geeft aan dat de particuliere grondeigenaar ook de wettelijke eigenaar is van de grond. Ondanks dat de werkgroep de nadrukkelijke wens heeft uitgesproken om deze gronden aan de noordzijde te betrekken bij de planontwikkeling, ligt de keuze om hier aan mee te werken bij de grondeigenaar. Dat geldt ook voor Vitens. Meewerken aan een dergelijke verzoek kan niet door de initiatiefnemers worden afgedwongen. Dat ligt ook niet in de lijn van de werkwijze van de initiatiefnemers.

3. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- Harld Schuldink vertelt dat naar aanleiding van de vorige werkgroep er wijzigingen zijn aangebracht in het ontwerp voor de landschappelijke inpassing. Aan de hand van een aantal impressies en doorsnedes legt hij uit welke veranderingen zijn doorgevoerd.
 - Aan de noordzijde van het plangebied komt een struweelrand van circa 6 meter breed en maximaal circa 4 meter hoog, die bestaat uit inheemse en vruchtdragende soorten. Hierdoor ontstaat een gevarieerde afscheiding dat te gebruiken is voor diverse diersoorten, zowel vogels, insecten als grondgebonden zoogdieren. Daarachter komt het hekwerk, waarachter een schouwpad van circa 2.50 meter loopt. Dan begint de eerste panelenrij. De bomen zijn verwijderd uit het ontwerp;
 - Aan de oostkant is gevraagd om een groene afscheiding te creëren, waardoor er niet direct zicht is op de achterzijde van de panelenrijen als men op de A35 rijdt. Daarbij was het voorstel gedaan om Hedra te plaatsen op het hekwerk. Aangezien Hedra een exoot/uitheemse plant is en giftig is voor schapen (die wellicht in een later stadium ingezet kunnen worden voor onderhoud van het groen), zijn hier losse heesters tussen het bloemrijke grasland over een breedte van circa 7.50 meter ingetekend. Het tracé van de gasleiding wordt nadrukkelijk vrijgehouden van beplanting.
 - Aan de westzijde is de aarden wal op verzoek van de werkgroep verhoogt naar 1.50 meter met daarbovenop struiken die een landschappelijke haag vormen van circa 2 meter hoog. In de vorige versie waren er twee opties: één zonder aarden wal en één met aarden wal van 1 meter hoog.
 - In het midden van het plangebied is het onderhoudspad verdwenen. Dit in verband met de oppervlakte van het panelenveld en de bereikbaarheid van de zijkanten.

Opmerkingen noordzijde van het plangebied

- Een van de werkgroepleden vraagt waarom de bomen aan de bovenzijde zijn verdwenen.
- Harld Schuldink geeft aan de bomen zijn verwijderd op wens van de grondeigenaar aan de noordzijde van het plangebied. In verband met het agrarisch gebruik van de grond wil hij maximaal afscheiding van 5 meter hoog.
- Een van de werkgroepleden vindt het raar dat de initiatiefnemers meegaan in deze wens, gezien het feit dat deze grondeigenaar ook geen medewerking wil verlenen aan het vergroten van het plangebied.
- Harld Schuldink geeft aan dat dit twee verschillende punten zijn. Als grondeigenaar mag hij zelf bepalen wat hij met zijn gronden wil. Het feit dat hij geen medewerking wil verlenen om het plangebied te vergroten, betekent

niet dat hij als omwonende/ belanghebbende genegeerd kan worden. De grondeigenaar is direct belanghebbende en de initiatiefnemers vinden het belangrijk dat hij niet gehinderd wordt in zijn bedrijfsvoering.

Opmerkingen oostzijde van het plangebied

- Een van de werkgroepleden vindt het geldverspilling om losse heesters tussen het bloemrijke grasland over een breedte van circa 7.50 meter te plaatsen.
- Kees van Dorth geeft aan dat in de vorige werkgroep, op verzoek van stichting natuur & milieu, is besproken of de initiatiefnemers kunnen onderzoeken of er een groene afscheiding aan deze zijde van het zonnepark mogelijk is. Daar is dit voorstel uitgekomen.

Opmerkingen zuidzijde van het plangebied

- Een van de werkgroepleden vraagt of het mogelijk is om de haag verder naar de watergang te verplaatsen in verband met schaduwwerking op de panelen.
- Harld Schuldink geeft aan dat er voldoende ruimte tussen de panelen en de begroeiing zit. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de gasleiding en het beheer van de watergang.

Opmerkingen westzijde van het plangebied

- Een van de werkgroepleden vraagt hoe hoog de bovenzijde van de panelen is, die op dwarsdoorsnede is te zien.
- Harld Schuldink antwoordt dat de hoogte van de panelen 2.00 meter is, waarbij er 8 panelen in landschape (liggend) boven elkaar zijn geplaatst.
- Een van de werkgroepleden geeft aan dat in zijn optiek de vorige keer is besproken dat de hoogte van de panelen maximaal 1.50 meter zouden zijn in verband met de zichtlijnen.
- Kees van Dorth geeft aan dat in een eerder overleg is aangegeven dat in het gemeentelijk beleid een hoogte van 1.5 meter wordt gehanteerd, maar dat hier gemotiveerd van mag worden afgeweken. In zijn optiek is in eerdere gesprekken een hoogte van 2 meter aangehouden en geeft aan dat de locatie zich leent voor een paneelhoogte van 2 meter i.p.v. 1,5 meter. Met de plaatsing van de wal, dat een wens is van de werkgroep, wordt getracht het zicht op de panelen weg te nemen. Daarnaast wijst hij er op dat er ook beplanting op de wal komt die het zicht wegneemt.
- Een aantal werkgroepleden is van mening dat de hoogte van de wal gekoppeld moet worden aan de hoogte van de panelen, ondanks eventuele begroeiing. Dan is er geen probleem.
- Harld Schuldink antwoordt dat de initiatiefnemers begrijpen dat de werkgroep een wal van 2 meter wil, maar dat in de vorige vergadering ook is besproken te kijken naar een realistisch scenario. Hij benadrukt dat een dergelijk landschapselement moet worden goedgekeurd door de gemeente en Het Oversticht. De initiatiefnemers gaan nogmaals onderzoeken of dit mogelijk is. Indien dit niet mogelijk is, zetten de initiatiefnemers in op een wal van 1,5 meter met daarbovenop begroeiing. Indien een wal in zijn geheel niet mogelijk is, wordt met de werkgroep overlegd wat alternatieve mogelijkheden zijn. Daarbij willen de initiatiefnemers wel blijven inzetten op een paneelhoogte van 2 meter.
- Een aantal werkgroepleden benadrukt nogmaals dat zij vinden dat het hoogste punt van de zonnepanelen gelijkgetrokken moet worden met de hoogte van de wal.
- Een van de werkgroepleden vraagt zich af of de hoogte van de wal ook een negatief effect kan hebben op de opwekcapaciteit van de zonnepanelen in verband met schaduw.
- Harld Schuldink geeft aan dat de ruimte tussen de wal en de zonnepanelen voldoende is. Bij het technisch ontwerp is hier ook naar gekeken.
- Een van de werkgroepleden vraagt hoe de begroeiing, o.a. op de wal er uit komt te zien. Zijn dit jonge planten waardoor het jaren duurt voordat er een dichte begroeiing ontstaat?
- Harld Schuldink geeft aan dat er gekozen wordt voor struiken met een redelijke hoogte, zodat ook binnen een relatief korte periode een goede afscherming ontstaat.
- Een aantal werkgroepleden vraagt zich wel af of de begroeiing op de wal voldoende water krijgt. Er zijn diverse onderzoeken in het gebied gedaan naar de grondwaterstand. Daaruit blijkt dat de grondwaterstand erg laag is.
- Harld Schuldink erkent dat dit een belangrijk aandachtspunt is.

- Een van de werkgroepleden geeft aan dat het wellicht een goed idee is om een druppelleiding neer te leggen, zodat de planten voldoende water krijgen. Nu is er zicht op een snelweg en straks ook op een zonnepark. Het zou mooi zijn als er een gezonde, groene haag kan ontstaan. Dit wordt beaamd door de andere werkgroepleden.
- Een van de werkgroepleden vraagt op de schuur in de zuidwestzijde van de het plangebied in gebruik blijft of dat deze bij de 'recreatieve' hoek gebruikt kan worden.
- De grondeigenaar geeft aan dat hij de schuur in de winterperiode wil gebruiken, maar dat hij wil nadenken over een mogelijke functie in de zomer, zoals bijvoorbeeld een schuilgelegenheid voor wandelaars en fietsers. Tegelijk zet hij wel een kanttekening dat een dergelijke schuilplek als hangplek kan worden gebruikt.
- Een van de werkgroepleden merkt op dat in de presentatie referentiebeelden worden gebruikt, waarbij de haag in bloei staat (zomerseizoen). Hij vraagt zich af hoe de haag er in andere seizoenen uitziet om een beter beeld te krijgen van de doorkijkbaarheid. Harld Schuldink antwoordt dat er ook andere referentiebeelden kunnen worden nagestuurd om een beter beeld te geven van de haag in andere seizoenen.

4. Technisch ontwerp

- Harld Schuldink geeft aan dat voor de inrichting van het zonnepark een technische tekening is gemaakt op basis van een aantal kaders en eisen van de gemeente Wierden en de initiatiefnemers. Bij het opstellen van de technische tekening is uitgegaan van zo optimaal mogelijke opstelling. Daarbij is wel gekozen voor een zuidoostopstelling in verband met de kavellijnen (beleid gemeente Wierden). Ook is het onderhoudspad in het midden verwijderd. In verband met de bereikbaarheid komen het inkoopstation en het transformatorstation in de zuidwestelijke hoek van het park.
- Een van de werkgroepleden vindt het onbegrijpelijk dat er gekozen wordt voor een zuidoostopstelling. Hij verwijst daarbij naar het feit dat een dergelijke opstelling een enorme piek in de opbrengst geeft in de middaguren, waardoor het elektriciteitsnet onnodig wordt belast. Hij is van mening dat het beter zou zijn als het zonnepark een gecombineerde opstelling krijgt: zuidoostopstelling én zuidwestopstelling. Hierdoor wordt de opwek beter verdeeld over de dag, wat ook logischer is gezien het elektriciteitsverbruik dat met name in de ochtenden en avonden plaatsvindt.
- Kees van Dorth antwoordt dat een dergelijke opstelling niet past binnen het gemeentelijk beleid. Hij oppert dat het andere initiatief wellicht een tegengestelde opstelling kan hanteren. Maar dat is aan de gemeente. Vervolgens geeft hij aan dat de branchevereniging Holland Solar en de Nederlandse netbeheerders hebben afgesproken dat zoninstallaties voortaan worden aangesloten op 70% van hun paneelvermogen. De productie van een installatie komt hier meestal niet bovenuit; een productiepiek van meer dan 70% komt jaarlijks maar zo'n 3% van de tijd voor.
- Hieruit volgt nog een korte discussie over opstellingen en optimalisatie gedurende de dag. Harld Schuldink geeft aan dat er verschil van mening mag zijn over de techniek en aansluiting, maar de verantwoordelijkheid wat betreft dit zonnepark ligt bij de initiatiefnemers. Daarbij geeft hij nogmaals aan dat een specialistisch bureau de technische tekening heeft gemaakt, waarbij rekening is gehouden met de kaders en eisen van de gemeente en initiatiefnemers.
- Een van de werkgroepleden vraagt of door het verdwijnen van het middenpad ook meer panelen worden opgesteld. Daarmee gaat de capaciteit omhoog en zouden de panelenrijen wellicht minder hoog kunnen.
- Kees van Dorth antwoordt dat door het verdwijnen van het middenpad meer panelen kunnen worden opgesteld. Dat neemt niet weg dat de gemeente onder voorwaarden ruimte geeft om een rijhoogte van 2 meter te hanteren. Uiteindelijk gaat het erom dat het zonnepark ook optimaal wordt ingericht.
- Een van de werkgroepleden vraagt of er ook gebruik gemaakt wordt van energieopslag, zoals batterijopslag.
- Harld Schuldink antwoordt dat bij het zonnepark Wierdensche Aa geen gebruik wordt gemaakt van energieopslag. Dit heeft ook te maken met het feit dat de opslagtechnieken nog in de spreekwoordelijke kinderschoenen staan. De business case voor dit zonnepark geeft weinig ruimte om daar mee te experimenteren. In de nabije toekomst zal energieopslag wel een steeds belangrijkere rol gaan spelen bij de opwek van duurzame energie.
- Een van de werkgroepleden vraagt hoe de panelen worden geplaatst, wat de hoogte is waarop de panelen beginnen en wat de hellingshoek is.

- Harld Schuldink antwoordt dat de hoogte van de panelen 2.00 meter is, waarbij er 8 panelen in landschape (liggend) boven elkaar zijn geplaatst. De panelenrij start op 55cm. De hellingshoek is daarbij grofweg 10°, dus vrij vlak.

5. Vervolg

- Er is nog een aantal openstaande punten:
 - De hoogte van de wal is nog een punt van discussie en wordt nogmaals besproken met Otto Groenadvies. Ook wordt nogmaals contact gezocht met de gemeente Wierden en Het Oversticht. Dit wordt per mail teruggekoppeld. De wens van de werkgroep is in ieder geval helder.
 - Er worden referentiebeelden gestuurd, waarbij de haag ook in het herfst/winterseizoen zichtbaar is.
 - Direct-omwonenden worden door de initiatiefnemers telefonisch geïnformeerd over de laatste stand van zaken, waarbij het proces van de werkgroep en het landschapsplan wordt toegelicht. Indien uit deze gesprekken nog noemenswaardige punten komen, wordt dit teruggekoppeld met de werkgroep.
 - Er wordt een tweede informatiebijeenkomst georganiseerd voor inwoners van Wierden en andere belanghebbenden, waar inzicht wordt gegeven in het doorlopen proces en de uitkomsten hiervan.

6. Rondvraag

- Een van de werkgroepleden vraagt hoe het staat met de financiering van het zonnepark.
- Harld Schuldink geeft aan dat er wordt toegewerkt naar een vergunningsaanvraag. Op basis van een omgevingsvergunning kan de SDE++ subsidie worden aangevraagd, wat een belangrijk onderdeel is van de financiering van het zonnepark. Zodra de SDE++ subsidie is toegekend, kan wordt toegewerkt naar een 'financial close'. Zowel vanuit Pure Energie als SDEWE.
- Kees van Dorth vult aan dat de financiering voor het deel van SDEWE aan de hand van crowdfunding wordt gedaan. Inmiddels hebben zich meer dan 60 geïnteresseerden aangemeld.
- Een van de werkgroepleden vraagt hoe het staat met de netaansluiting.
- Harld Schuldink geeft aan dat er contacten zijn met de netbeheerder over dit zonnepark, aangezien Wierden ook onder een gebied valt waar momenteel een beperkte capaciteit is om energie terug te leveren aan het net (zogenaamd congestiegebied).

7. Afsluiting

De vergadering wordt om 21.35 uur afgesloten.